

Är det funktionsnedsättning snarare än hög ålder som förklarar det digitala utanförskapet? - resultat från den nationella enkätundersökningen ”Svenskarna med funktionsnedsättning och internet”

Författare: Stefan Johansson^{1,2} Catharina Gustavsson^{3,4,5},

Affiliering: ¹Certec Designvetenskaper, LTH Lunds universitet ²Skolan för elektroteknik och datavetenskap. Avdelningen för medieteknik och interaktionsdesign, KTH ³Centrum för klinisk forskning Region Dalarna ⁴Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet ⁵Institutionen Hälsa och välfärd, Högskolan Dalarna

Bakgrund

Enkätundersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet (SMFOI) genomförs vartannat år sedan starten 2017.

Syfte

Studien undersöker hur delaktiga personer med funktionsnedsättning är i det digitala samhället jämfört med andra grupper i samhället.

Metod

Studien är en deskriptiv tvärsnittsstudie och vänder sig till personer med funktionsnedsättning som använder internet. Datainsamling sker via enkät och deltagare rekryteras genom snöbollsurval. Studien har två jämförelsegrupper: matchade kontroller ur den svenska befolkningen som inte har funktionsnedsättning respektive medlemmar i Pensionärernas Riksorganisation (PRO).

Resultat

Analys av data från SMFOI-undersökningen 2023 visar att personer med funktionsnedsättning oftare inte har tillgång till smarta telefoner, datorer och surfplattor, använder tjänster internet mindre och tycker att tjänster på internet är svårare jämfört med jämförelsegrupperna. Ju mer komplexa tjänster, som e-handel, eHälsa, och betala räkningar, desto större är skillnaden mellan personer med funktionsnedsättning och jämförelsegrupperna. Minst skillnader finns för sociala medier och mediekonsumtion. Högre andel personer med funktionsnedsättning upplever ett digitalt utanförskap jämfört med personer i jämförelsegrupperna. Störst digital delaktighet rapporterar personer utan funktionsnedsättning,

oavsett ålder. Det är först när vi tittar på personer över 90 år som äldre personer utan funktionsnedsättning rapporterar ungefär lika stora svårigheter att använda internet som personerna med funktionsnedsättning.

Konklusion

Funktionsnedsättning är en viktigare förklarande faktor än ålder för att förstå det digitala utanförskapet bland personer som försöker använda internet.